

Een groene oase

De Heemtuin bevindt zich in park de Houtkamp. Dit park ligt midden in de gemeente Leiderdorp en vormt een groene oase van rust in de drukke randstad. Enkele paden leiden vanuit de Houtkamp naar de Heemtuin. Net als de beelden die tijdelijk deze tuin sieren, is de Heemtuin door mensenhanden gemaakt. Bij de aanleg in 1970 zijn op verschillende plaatsen andere grondsoorten naast de al aanwezige rivierklei aangebracht. Hierdoor ontstond een grote variatie aan grondtypen en bodemprofielen en kon een grote diversiteit aan planten, struiken en bomen worden aangeplant. Dit geeft de tuin in ieder seizoen een ander verrassend aanzien. Sloten, waterpartijen en kronkelige paden scheiden de verschillende landschapselementen zoals de hooiweide, het hakhoutbosje en de akker. Ook veel inheemse diersoorten voelen zich hier thuis.

Beelden in de Heemtuin

In een klein gedeelte van de Leiderdorpse Heemtuin is een beeldenexpositie ingericht met actueel werk van tien kunstenaars. Dit jaar is gekozen voor water als inspiratiebron. De meeste objecten zijn dan ook te bewonderen in een beekje of aan de rand van een stroompje of een vijver. Alle beelden zijn ruimtelijk of driedimensionaal en dikwijls gemaakt van natuurlijke materialen, zodat zij opgaan in hun omgeving. De beelden staan vrij opgesteld op een door de kunstenaar zelf gekozen plek en voegen een extra dimensie toe aan de fraaie waterpartijen en de beplanting van de Heemtuin.

1 Hetty Arens <i>Aardlagen</i>	7 Ton Valentijn <i>Kop overhangend</i>
2 Adje Martens <i>Charon</i>	8 Nienke Korthof <i>Puddle</i>
3 Joke van Dalen <i>Sleutelstad-boogje</i>	9 Trix Arensman <i>Kweekvijver</i>
4 Chantal Veugen <i>Beweging (leven in de dakgoot)</i>	10 Anneke Coppoolse <i>Druppels</i>
5 Lieuwke Loth <i>Godin van het water</i>	11 Roel Teeuwen <i>Geest en aarde</i>
6 Ton Valentijn <i>Waterspuwer</i>	→ Ingangen

Hetty Arens

1 Aardlagen | cortenstaal | 2010

‘Dit object is oorspronkelijk bedacht in 2008 als een maquette voor een overloopgebied. In 2010 is dit project door mij verder uitgewerkt. Met dit beeld verbeeld ik de aardlagen. Het bestaat uit verschillende vlakken die door stapelen op elkaar zijn geplaatst, zoals lagen van gesteenten. Omdat het is gemaakt van cortenstaal zal het beeld gaan oxideren en de kleur van ijzeroxide aannemen. Door het opengewerkte patroon blijft de achterliggende natuur zichtbaar. Het object is geplaatst in een beekje. De weerspiegeling in het water toont mooi de diverse lagen. Bij een hoger waterpeil kan het water door het beeld stromen.

Mijn beelden zijn meestal gemaakt van organische materialen. Objecten van staal zijn duurzaam en voegen zich zowel in een natuurlijke als stedelijke omgeving.’

Adje Martens

2 Charon | messing, glas | 2009

‘Charon is een figuur uit de Griekse mythologie. Hij is de veerman die de doden over de rivier de Styx naar de onderwereld brengt. Ik heb me door dit verhaal laten inspireren omdat onze beschaving geënt is op de klassieke oudheid. Kunst betekent voor mij absolute vrijheid; niemand vindt hetzelfde mooi. Ik werk meestal in series, ik volg ideeën die dan uitgroeien tot vormen. Natuurlijke lijnen spreken mij aan, maar uiteindelijk bepaal ik zelf de vorm.’

Aardlagen

Charon

Joke van Dalen

3 Sleutelstad-boogje 2010 | diverse materialen | 2010

‘Ik werk met verschillende materialen en combineer deze in een beeld. Dit werk is oorspronkelijk gemaakt voor een tentoonstelling in Leiden. Het is gebaseerd op oude stadsmuren. De sleutels verwijzen naar het Leidse gemeentewapen. Leiden wordt immers de sleutelstad genoemd. De vier muurgedeelten zijn gemaakt van vilt. Mijn beelden hebben vaak iets te maken met de natuur. In de Heemtuin ontstaat een wisselwerking tussen mijn beeld en de natuur, zodat beide met elkaar in harmonie zijn. Het maken van een beeld is een langdurig proces. Tijd en aandacht zijn daarbij belangrijk, maar ook intuïtie. Het gaat niet om het eindproduct, maar om het scheppingsproces, het doen. Het directe contact met en het bewerken van het materiaal zijn voor mij belangrijk.’

Chantal Veugen

4 Beweging (leven in de dakgoot) | foto op plaatmateriaal | 2006

‘Het leven in de dakgoot is een project waar ik al zes jaar mee bezig ben. Ik woon op een bovenetage in Maastricht en als ik uit mijn raam kijk zie ik deze dakgoot. Ik heb er inmiddels al meer dan honderd foto's van gemaakt. Het zijn detailfoto's waarbij je niet meer ziet dat het foto's zijn van een dakgoot, maar het worden natuurfoto's die soms tonen als een voorstelling van een landschap.

Ik wil met mijn werk vertellen dat ik een verbinding wil leggen met de natuur in de Heemtuin en mijn dakgoot. Dat er ook natuur en schoonheid is te vinden op plekken waar je het niet verwacht. We zijn omgeven door kunst en natuur, beide elementen zijn geïntegreerd in onze leefomgeving.’

Sleutelstad-boogje

Lieuwke Loth

5 Godin van het water | brons | 2005

‘Mijn beelden zijn dikwijls gemaakt van brons. Dit materiaal kan binnen en buiten staan en blijft heel lang mooi. Ook de Romeinen gebruikten al brons voor hun beelden en munten. Ik vind het bijzonder om met datzelfde materiaal te werken. Het is duurzaam en heeft een prachtige uitstraling. Het beeld is eerst geboetseerd in was, daarna is er een mal van gemaakt. In de mal is gietwas gegoten om een wasmodel te maken. Dit wasmodel is vervolgens naar de gieterij gebracht. Daar is van gips en gravel een mal om het wasmodel gemaakt. Deze mal is in de oven gezet, zodat door verhitting de was eruit smelt. In deze gipsenmal wordt het gesmolten brons gegoten. Na stolling wordt het gips weggekapt en komt het bronzen beeld te voorschijn. Als de *Godin van het water* in het water ligt, lijkt het net of de kop met de vissen boven het water uitkomt en de rest van de figuur onder de waterspiegel ligt. Ik heb het beeld willen maken als een symbool voor een ‘oerfiguur’ die uit het water komt. Ik werk intuïtief en associatief. Mijn beelden getuigen van speelsheid, eenvoud en optimisme.’

Beweging (leven in de dakgoot)

Godin van het water

Ton Valentijn

6 **Kop overhangend** | kalksteen | 2003

7 **Waterspuwer** | kalksteen | 2006

'Mijn werk bestaat uit het vervaardigen van stenen beelden die ik volledig handmatig maak. De steensoort die ik kies, is afhankelijk van het ontwerp. Hetzelfde geldt voor de afwerking. Elk ontwerp vraagt om een eigen afwerking en steensoort. Meestal onderzoek ik dit vooraf met behulp van een model in klei.

Deze twee beelden laten duidelijk zien dat je een kop op verschillende manieren kunt abstraheren. *Kop overhangend* is nog goed als een kop te herkennen, terwijl de *Waterspuwer* dat veel minder is. De aangebrachte monden zijn hierbij cruciaal, de ruw gelaten delen vormen een verwijzing naar een mogelijke haardracht.'

Kop overhangend

Waterspuwer

Nienke Korthof

8 **Puddle** | lenticulaire print | 2009

Puddle is gemaakt voor locaties in de natuur. Het bestaat uit een lenticulaire print. Dit is een print waarbij meerdere afbeeldingen te zien zijn die in elkaar overlopen als de inkijskoeke verandert. Dit werk lijkt op het eerste gezicht een natuurlijke waterplas, maar als je dichterbij komt zie je dat het een print is. De afbeelding speelt met de reflectie van de omgeving en de gemanipuleerde afbeeldingen in de print. Ik werk vaak voor een bepaalde locatie. *Puddle* is gemaakt voor een natuurgebied. Natuur vormt het uitgangspunt van mijn werk. Verwonderen en rituelen zijn terugkomende thema's.'

Trix Arensman

9 **Kweekvijver** | glazen petrischalen, papier, inkt | 2010

'Petrischalen verwijzen sterk naar onderzoek, microbiologie en laboratoria. Dit gegeven heeft zowel een verwantschap met de natuur als ook een tegenstelling. Het levert een spanningsveld op. Ook bij de aanleg en de ontwikkeling van de Heemtuin is en wordt veel onderzoek gedaan.'

Puddle

Kweekvijver

Anneke Coppoolse

10 **Druppels** | klei en roestvrijstaal | 2001

'Ik zie kunst in een Heemtuin als een brug tussen cultuur en natuur. Natuur is voor mij het uitgangspunt van mijn werk. In mijn werk is ritme belangrijk. De meeste beelden bestaan uit losse segmenten, uit platen klei. Dit werk verbeeldt de schoonheid van druppels in een plas, maar dan in geabstraheerde vorm. De gebruikte materialen zijn klei en roestvrijstaal. Klei, omdat met dit materiaal alle vormen mogelijk zijn, roestvrijstaal om het werk zwevend te maken.'

Roel Teeuwen

11 **Geest en aarde** | riet | 2010

'Ik ben beeldhouwer en maak al 45 jaar beelden, dingen die ik leuk vind om te maken. Het is grappig te merken dat er mensen zijn die ze mooi vinden en ze kopen! De Heemtuin is een schitterende plek en ik wil graag op een mooie plaats mijn beelden laten zien. De plaats waar een beeld staat is even belangrijk als het object zelf. Voor dit beeld heb ik riet gebruikt. Ik vind dat prachtig materiaal, licht en toch heel sterk. Dit riet groeit ook vlakbij de plek waar ik mijn beeld heb geplaatst. Met mijn beeld wil ik laten zien dat alles in de natuur eigenlijk een beeld is. Als je een grasspriet goed bekijkt en hem groter denkt, is het een beeld.'

Druppels

Geest en aarde

Openingstijden

De Heemtuin is het gehele jaar open voor wandelaars
Van maandag tot vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur
Op zaterdag en zondag van 15.00 tot 17.00 uur
Van december t/m maart in het weekend gesloten

Bereikbaarheid

De Heemtuin ligt in Park de Houtkamp
Van Diepingenlaan, Leiderdorp

De Heemtuin heeft twee ingangen:
Van Diepingenlaan en Persant Snoepweg
tegenover Verpleegtehuis Leythenrode

Routebeschrijving: www.natuureducatie.nl

Informatie

heemtuin2010@gmail.com
www.leiderdorp.nl

Concept en realisatie

expositie 'De Heemtuin verbeeld III'

Aris de Bakker, Brigitte Linskens

Vormgeving Biskaje, Leiden

Fotografie MEC, Aris de Bakker, Lieuwke Loth

Druk Puntgaaf drukwerk, Leiden

Gemeente Leiderdorp © 2010

Gemeente
Leiderdorp

Milieuvriendelijk gedrukt op 100% chloorvrij 150 grams Biotop (FSC).

De Heemtuin verbeeld III

beelden in
de Heemtuin

juni 2010

november 2010

Hetty Arens
Adje Martens
Joke van Dalen
Chantal Veugen
Lieuwke Loth
Ton Valentijn
Nienke Korthof
Trix Arensman
Anneke Coppoolse
Roel Teeuwen